

Titulació	Tipus	Curs
Infermeria	OB	4

Professor/a de contacte

Nom: Eva Carolina Watson Badia

Correu electrònic: carolina.watson@uab.cat

Equip docent

Ester Risco Vilarasau

Sabiniana San Rafael Gutierrez

Maria Feijoo Cid

Miguel Jimenez Pera

Montserrat Martínez Muñoz

Ester Navarro Correal

Antonio Luis Lopez Ruiz

María Isabel Bonilla Carrasco

Eva Porcuna Nicolas

Andrea Moreu Valls

Nina Granel Gimenez

Sandra Cabrera Jaime

Mireia Subirana Casacuberta

Ariadna Huertas Zurriaga

Olga Mestres Soler

Alba Planella i Jimenez

Roger Hortal Mas

Sergio Martinez Morato

Purificacion Escobar Garcia

David Giménez Díez

Juan Manuel Leyva Moral

Daniel Gomez Garcia

Caterina Checa Jimenez

Mariela Patricia Aguayo Gonzalez

Cristina Casanovas Cuéllar

Raul Lopez Sales

Rebeca Gomez Ibañez

Maria Dolores Bernabeu Tamayo

Antonia Arreciado Marañón

David Téllez Velasco

Jordi Puig Pla

Rebeca Gomez Ibañez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cal haver superat com a mínim dos terços del total de crèdits del pla d'estudis (160 ECTS).

Tenir superades les assignatures de primer curs de grau:

- "Metodologia científica i bioestadística"
- "Evolució de les cures i el pensament en infermeria"

Objectius

Modalitat de Projecte d'Investigació:

- Formular un problema o pregunta d'investigació identificant els diferents components de l'enunciat.
- Realitzar una revisió bibliogràfica sobre l'evidència científica existent sobre el problema d'investigació escollit.
- Redactar els antecedents o marc teòric/base científica de la pregunta d'investigació.
- Formular la hipòtesi i els objectius d'investigació.
- Justificar la utilitat i aplicació dels resultats de la investigació.
- Precisar la metodologia idònia per assolir els objectius de la investigació.
- Considerar els possibles conflictes ètics.
- Elaborar un pla de treball amb un cronograma que garanteixi que el projecte d'investigació és viable en el temps.

Modalitat d'Aprenentatge i Servei (APS):

- Identificar una necessitat en una entitat sense ànim de lucre i formular un problema o pregunta que abordi aquesta necessitat.
- Realitzar una revisió bibliogràfica sobre l'àrea de necessitat identificada i analitzar la necessitat mitjançant testimonis i vivències de les persones afectades, així com factors econòmics, polítics i socials que la provoquen.
- Redactar els antecedents o marc teòric/base científica rellevant per a la necessitat identificada.
- Formular els objectius del projecte d'APS alineats amb la necessitat identificada.
- Justificar la utilitat i aplicació dels resultats del projecte per a l'entitat beneficiària.
- Precisar les activitats i metodologia que es duran a terme per assolir els objectius del projecte.
- Considerar els possibles conflictes ètics.
- Elaborar un pla de treball amb un cronograma que garanteixi que el projecte d'APS és viable en el temps.
- Realitzar activitats en l'entitat que manifesta la necessitat, implementant solucions i assegurant un retorn o proposta de millora (Implementació i retorn).

- Incloure un procés de reflexió que permeti connectar l'experiència pràctica amb els coneixements teòrics, promovent la presa de consciència i posició en l'entorn social.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es coneix el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola i que es comprenen les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.
- Establir mecanismes d'avaluació, considerant els aspectes científics i tècnics i els de qualitat.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.
2. Analitzar les desigualtats de gènere, així com els factors que les sustenten, des dels diferents sistemes: el sistema familiar, el de parentiu, l'econòmic, el polític, el simbolisme i els sistemes educatius.
3. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
4. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustentin.
5. Aplicar criteris i indicadors que permeten l'avaluació científica, tècnica i de qualitat de les cures.
6. Aplicar el codi ètic i deontològic de la infermeria a tots els àmbits de l'activitat infermera.
7. Aplicar la metodologia científica en l'organització i el desenvolupament del treball.
8. Aplicar la mirada infermera en el desenvolupament del treball.
9. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
10. Dissenyar projectes de recerca amb perspectiva de gènere.
11. Formular preguntes de recerca partint de l'evidència científica.
12. Identificar la intersecció entre la desigualtat de gènere amb altres eixos de desigualtat (edat, classe, origen, racialització, ètnia, sexualitat i identitat/expressió de gènere, diversitat funcional, etc).
13. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats acadèmicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
14. Interpretar dades estadístiques i qualitatives i les seves possibles repercussions a la pràctica clínica.
15. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades, innovadores i creatives.
16. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en

llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

17. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
18. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
19. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
20. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
21. Utilitzar el procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica en les intervencions i la resolució de problemes.

Continguts

MODALITAT DE PROJECTE DE RECERCA

En la modalitat de projecte de recerca, l'alumnat haurà d'elaborar un projecte de recerca que inclogui una memòria escrita amb els següents apartats, amb els continguts adaptats al tipus de metodologia utilitzada (qualitativa / quantitativa):

1. Títol
2. Antecedents
 - Proveir el context i justificació del problema de recerca, incloent-hi una revisió de la literatura existent sobre el tema.
4. Objectius (generals i específics) i/o hipòtesi
 - Definir què es pretén aconseguir amb el projecte de recerca i, si escau, formular la hipòtesi a ser provada.
6. Metodologia
 - Tipus de disseny d'estudi
 - Període d'estudi
 - Població de referència
 - Selecció de la mostra: Criteris d'inclusió i exclusió, mida de la mostra, tipus de mostreig.
 - Recollida de la informació:
 - Variables i instruments de mesura
 - Fonts o tècniques de recollida d'informació qualitativa: Entrevistes en profunditat, grups de discussió, etc.
8. Anàlisi de dades
 - Organització i depuració de les dades
 - Aplicació de les tècniques estadístiques o d'anàlisi qualitativa
 - Limitacions i control de biaixos
10. Aspectes ètics de la recerca i criteris de rigor científic
 - Incloure els elements pertinents en relació a l'ètica en recerca (revisió del comitè d'ètica, consentiment informat, mesures de confidencialitat i anonimat, gestió de possibles riscos, conflictes d'interès, entre d'altres) i la descripció de compliment dels criteris de rigor científic en recerca.
12. Utilitat i aplicació dels resultats
 - Justificar com els resultats de l'estudi contribuiran al camp d'estudi i la seva potencial aplicació pràctica.
14. Pla de treball i cronograma
 - Presentar un pla detallat amb les etapes del projecte i el seu respectiu cronograma, garantint que el projecte de recerca és viable en el temps.
16. Bibliografia

MODALITAT D'APRENENTATGE I SERVEI (APS):

En la modalitat APS, l'alumnat haurà de presentar un projecte en el qual s'identifiqui i abordi una necessitat específica d'una entitat sense ànim de lucre. El projecte haurà d'incloure una memòria escrita amb els següents apartats:

1. Títol
2. Introducció i Antecedents:
Proveir context sobre la necessitat identificada en l'entitat beneficiària i justificar la rellevància del projecte.
4. Objectius (generals i específics):
Definir què es pretén aconseguir amb el projecte APS.
6. Anàlisi de la necessitat:
Realitzar una revisió bibliogràfica sobre l'àrea de necessitat identificada.
Analitzar testimonis i vivències de les persones afectades, així com factors econòmics, polítics i socials que la provoquen.
8. Metodologia:
Descriure les activitats i procediments que es duran a terme per abordar la necessitat identificada.
Incloure fonts o tècniques de recollida d'informació qualitativa (entrevistes, grups de discussió, etc.).
10. Implementació:
Detallar el procés d'implementació de les activitats en l'entitat que manifesta la necessitat.
Assegurar un retorn o proposta de millora significativa per a l'entitat beneficiària.
12. Pla de treball i cronograma:
Elaborar un pla detallat amb les etapes del projecte i el seu respectiu cronograma, garantint que el projecte és viable en el temps.
14. Consideracions ètiques:
Identificar possibles conflictes ètics i descriure com s'abordaran.
Incloure consentiment informat si escau.
16. Avaluació i reflexió:
Descriure com s'avaluarà l'efectivitat del projecte.
Incloure un procés de reflexió que permeti connectar l'experiència pràctica amb els coneixements teòrics, promovent la presa de consciència i posició en l'entorn social.
18. Resultats preliminars, resultats esperats i utilitat:
Explicar els resultats obtinguts i esperats del projecte a llarg termini i la seva utilitat per a l'entitat i la comunitat.
20. Bibliografia

En ambdues modalitats, l'alumnat haurà d'exposar i defensar oralment el seu projecte davant un tribunal amb suport audiovisual.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
TUTORIES	10	0,4	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 18, 19, 21
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS / LECTURA D'ARTICLES/INFORMES D'INTERÈS	204	8,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21

Metodologia del treball de fi de grau:

- Tema: L'alumnat pot triar lliurement el tema del seu treball de fi de grau. El professorat del Departament oferirà àrees d'interès vinculades a la recerca infermera per facilitar la tria.

Algunes propostes podran estar associades a projectes d'Aprenentatge Servei (ApS), que permeten a l'estudiant formar-se a través de la participació en projectes orientats a donar resposta a necessitats reals d'una comunitat, amb l'objectiu de millorar les condicions de vida de les persones o del medi ambient. (per més informació <http://pagines.uab.cat/aps>).

- Assignació de tutor/a: Cada estudiant tindrà assignat un/a tutor/a responsable del seguiment del seu treball.
L'assignació es farà de manera automatitzada a partir d'una petició formal on cada estudiant indicarà l'ordre de preferència de les ofertes disponibles. El criteri d'assignació combinarà aquestes preferències amb el seu expedient acadèmic.
- Seguiment:
L'assistència a les tutories és obligatòria. En el cas dels/les estudiants que estiguin d'Erasmus, es pactarà amb el/la tutor/a la forma de realitzar-les.
El/la tutor/a i els/les estudiants pactaran les dates de les tutories a partir del calendari establert per l'assignatura.
Abans de cada lliurament, es realitzarà una tutoria orientadora per ajudar l'estudiant a enfocar el contingut i resoldre dubtes metodològics o conceptuals. No es farà una preentrega del document ni es revisarà el text íntegrament.
Cada estudiant haurà de lliurar dos documents escrits en les dates previstes, amb el contingut establert per a cadascun. Els documents seran avaluats mitjançant la rúbrica corresponent pel/la tutor/a amb una devolució orientadora, amb l'objectiu de guiar el procés, tenint en compte el seu contingut, la coherència i el progrés mostrat al llarg del procés. També s'avaluarà la capacitat de raonament autònom i la implicació en les tutories.
- Presentació oral: La defensa oral és obligatòria i es farà davant un tribunal format per dos docents. En aquesta presentació s'avaluarà la defensa del treball i la capacitat de l'estudiant per justificar les decisions preses, raonar els continguts exposats i demostrar comprensió del procés d'elaboració del projecte. També es tindrà en compte la coherència del discurs, la reflexió crítica i la capacitat de resposta davant les preguntes del tribunal.
- Documentació final a entregar: L'estudiant haurà de lliurar la següent documentació a través del Moodle o Eina TFE de l'assignatura:
 - Memòria final del treball
 - Presentació per a la defensa oral
 - Declaració d'ús d'eines d'IA: Document obligatori on es declari si s'han utilitzat eines d'IA. En cas afirmatiu, s'haurà d'especificar quines s'han utilitzat, amb quina finalitat i incloure una reflexió crítica sobre el seu impacte en el treball.

Us de la IA: Restringit. Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com ara la correcció de textos, traduccions o cerques bàsiques d'informació. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació escrita mitjançant proves objectives (treball escrit)	40%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
Avaluació tipus pràctic (defensa oral davant tribunal)	60%	1	0,04	1, 3, 7, 8, 9, 15, 16, 18, 19

Avaluació

L'avaluació del Treball de Fi de Grau es basa en dues parts principals:

- El seguiment del procés, realitzat pel/la tutor/a a través de dues rúbriques d'avaluació.
- La valoració del tribunal (format per dos professors/es) sobre la presentació i defensa oral del treball.

Avaluació continuada (40%)

L'avaluació continuada consta de dos informes elaborats pel/la tutor/a. En cada informe es valorarà:

- El contingut i la qualitat formal de la memòria escrita.
- El desenvolupament del treball al llarg del temps.
- La responsabilitat, la implicació, el raonament autònom i la participació activa de l'estudiant en les tutories.

Pes de cada lliurament:

- Primera rúbrica (avaluació intermèdia): 20%
- Segona rúbrica (avaluació final del seguiment): 20%

Presentació i defensa oral (60%)

La presentació i defensa oral és obligatòria i es realitzarà davant un tribunal format per dos professors/es. En aquesta activitat s'avaluaran els següents aspectes:

- La capacitat de justificar les decisions preses durant el desenvolupament del treball.
- El raonament i argumentació dels continguts exposats, demostrant autoria i comprensió.
- La comprensió del procés d'elaboració, integrant coneixements metodològics i teòrics.
- La reflexió crítica sobre el procés i el resultat del treball.
- La coherència del discurs i la claredat comunicativa i la capacitat de resposta davant les preguntes del tribunal.
- El disseny i ús adequat del material audiovisual, així com el llenguatge verbal i no verbal durant l'exposició.

La rúbrica d'avaluació de la presentació oral detallarà el pes específic de cada criteri. El temps màxim de la presentació és de 15 minuts. El tribunal controlarà la durada i donarà per acabada la presentació si se supera aquest límit.

Càlcul de la nota final

La nota final serà la mitjana ponderada de l'avaluació continuada i la presentació oral, amb els següents pesos:

- Memòria escrita: 40%
Primer informe: 20%

- Segon informe: 20%
- Presentació i defensa oral: 60%

Condicions per calcular la nota final

1. La puntuació del primer informe ha de ser igual o superior a 5.
Si és inferior, l'estudiant tindrà 15 dies per revisar i tornar a lliurar el treball.
En aquest cas, la nota màxima serà de 5 (aprovat).
3. Si es compleix el primer criteri, la puntuació del segon informe també ha de ser igual o superior a 5.
En cas contrari, no es podrà fer la presentació oral i la qualificació final serà de SUSPENS.

Definició de no avaluable: Es considerarà com a "No Avaluable" l'alumnat que no presenti el primer lliurament o que la nota d'aquest sigui inferior a 5, exhauint els drets a la matrícula de l'assignatura

Donades les característiques d'aquesta assignatura, en cas d'obtenir una qualificació de SUSPENS no es contempla cap sistema de recuperació.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

Alarcón, G. R. (2023). Metodología de la investigación aplicada a las ciencias de la salud y la educación (1.ª ed.). <https://doi.org/10.26820/978-9942-622-59-4>

Argimon, J. M., & Jiménez, J. (2019). Métodos de investigación clínica y epidemiológica (5^a ed.). Barcelona: Elsevier. (Paper y Digital)

Berenguera, A., Fernández de Sanmamed, M. J., Pons, M., Pujol, E., Rodríguez, D., & Saura, S. (2014). Escuchar, observar y comprender. Recuperando la narrativa en las Ciencias de la Salud. Aportaciones de la investigación cualitativa. Barcelona: Institut Universitari d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol (IDIAP J.Gol).

Burns, N., Grove, S. K., & Gray, J. (2016). Investigación en enfermería: desarrollo de la práctica enfermera basada en la evidencia (5^a ed.). Barcelona: Elsevier.

Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2012). Manual de investigación cualitativa. Barcelona: Gedisa.

Gerrish, K., & Lacey, A. (2008). Investigación en enfermería. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana.

Hernández Sampieri, R., & Mendoza Torres, C. P. (2018). Metodología de la investigación: las rutas cuantitativa, cualitativa y mixta. The McGraw-Hill Companies, Inc.

Icart Isern, M. T., & Pulpon Segura, A. M. (2012). Como elaborar y presentar un proyecto de investigación, tesina y tesis. Universidad de Barcelona, Servicio de publicaciones.

Macklin, R. (2010). La ética y la investigación clínica. Barcelona: Fundació Víctor Grífols i Lucas. (

Moncho Vasallo, J. (2014). Estadística aplicada a las ciencias de la salud. Barcelona: Elsevier. (Digital 2015)

Piqué Angordans, J., Camaño Puig, R., & Piqué Noguera, C. (2011). Escribir y publicar en enfermería: del trabajo escritouniversitario al artículo de investigación. Valencia: Tirant Humanidades.

Puig Rovira, J. M., Bosch Vila, C., Batlle Suñer, R., & Jubany Ribalt, F. (2007). Aprenentatge servei: Educar per a la ciutadania. Edicions Octaedro.

Ruiz Olabuénaga, J. I. (2012). Metodología de la investigación cualitativa (5^a ed.). Bilbao: Universidad de Deusto.

Salamanca Castro, A. B. (2013). El AEIOU de la investigación en enfermería. FUDEN.

Salamanca O. (2020). Cómo escribir un artículo científico. Revista CES Medicina, 34(2), 169-176.

Programari

No cal programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura